

TT amputasyon nedenleri, seviyeleri,
fizyolojik güdük ve özellikleri,
komplikasyonları (kuramsal), TT ampute değerlendirilmesi
(uygulama)

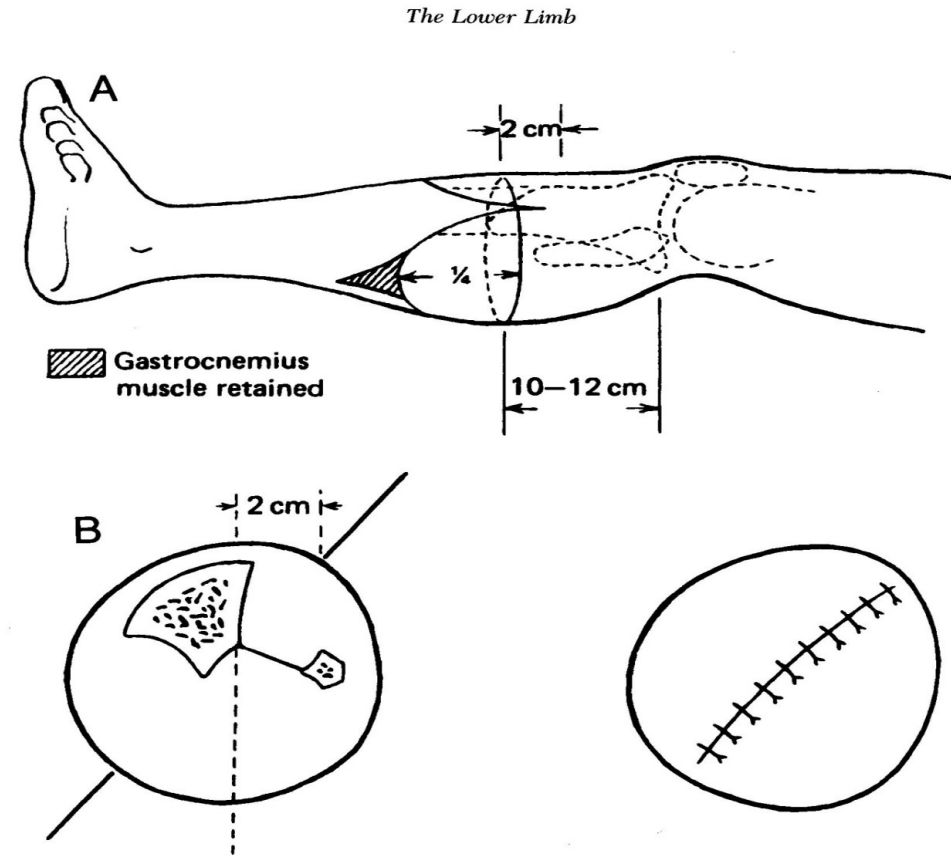
2. Hafta

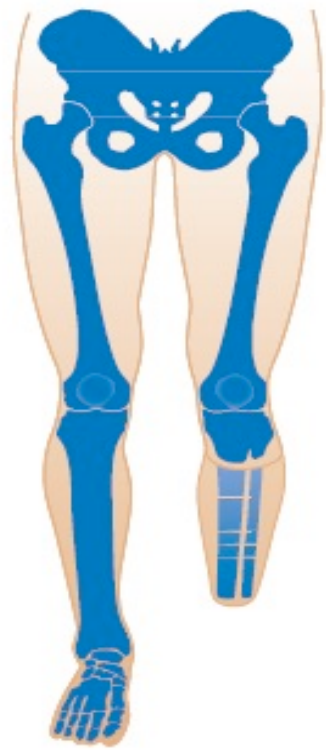
Prof.Dr. Serap ALSANCAK

Amputasyon nedenleri

- Periferel vasküler hastalıklar
- Diyabet
- Travma
- Enfeksiyon
- Tümör/kanser
- Konjenital

TT amputasyon ve seviyeleri

- Myodezis: Kasların kemikte açılan delikten geçirilerek kemiğe tutturulması (1966, Weiss)
- Osteomyoplasti: kemiğe ve birbirine tutturulması (1968, Murdoch)
- Myoplasti: Ön ve arka grup kasların ucuca getirilerek dikilmesi (1960, Dederich)

TT amputasyon ve seviyeleri

Ertl amputasyonu

Fizyolojik Güdük (Stump) ?

- Cerrahi yn
- Güdük boyu
- Güdük Őekli
- DolaŐım, ısısı
- Duyu
- Ağrı
- Eklem hareketleri
- Kas gücü, elektriksel aktivitesi

Postoperatif dönem komplikasyonları

AĞRI

ÖDEM

ENFEKSİYON

KONTRAKTÜR

Ağrı ve Nedenleri

- Ödem
- Hematom
- Enfeksiyon
- Erken yürüme yardımcıları
- Aktif egzersiz
- Fantom ağrısı

Ağrı ve Kontrolü

- Farmakolojik tedavi
- Cerrahi tedavi
- Fizik tedavi
- Akupunktur
- Psikolojik tedavi

Ağrı ve Farmakolojik Tedavi

- Analjezik
- Narkotik
- Antienflamatuar
- Myorelaksan
- Vazodilatatör
- Antidepresan

Cerrahi Tedavi

- Nöroma eksizyonu
- Skar eksizyonu
- Antienflamatuar bursa eksizyonu
- Kemik ucu revüzyonu
- Reamputasyon
- Revaskülerizasyon
- Spinal kord stimulasyonu

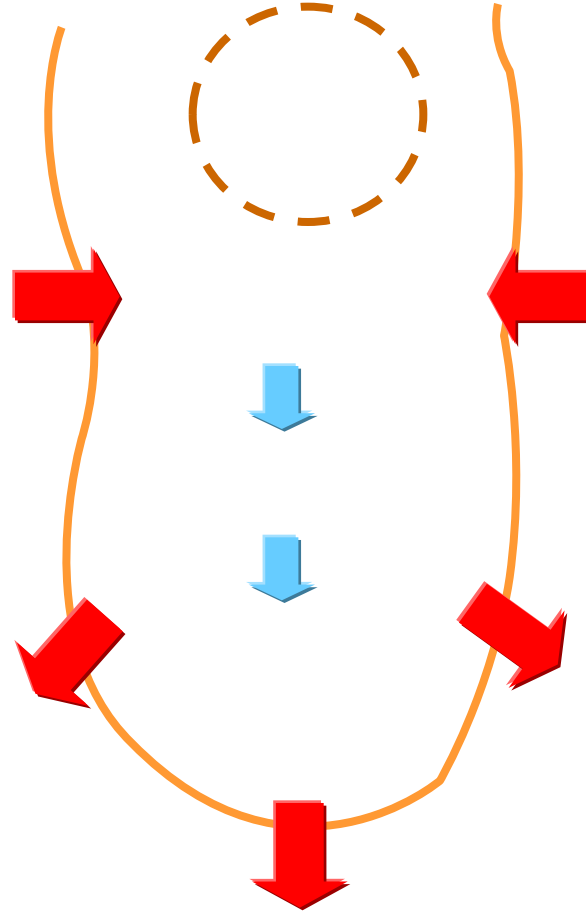
Fizik Tedavi

- Termal
- Hidroterapi
- Elektriksel (US,TENS)
- Masaj
- Desensitizasyon
- Solunum ve Gevşeme

Ödem ve Nedenleri

- Cerrahi travma
- Kötü bandajlama
- Eklem problemleri
- Kasın pompalama fonksiyonunda kayıp

- Protez uygulama zorluğu
- Basınç noktaları oluşturma
- Güdükte hasar

- Arterial hastalıklar
- Venöz dönüş zayıflığı
- Diabet
- Böbrek hastalıkları

- İyileşmemede gecikme
- Enfeksiyon
- Skar oluşumu

Rehabilitasyonu Geciktirme

Güdük ödeminde ne yapılmalı ?

ESNEK

- Elastoplast flaster, CET, Elastik bandaj, Elastik çorap

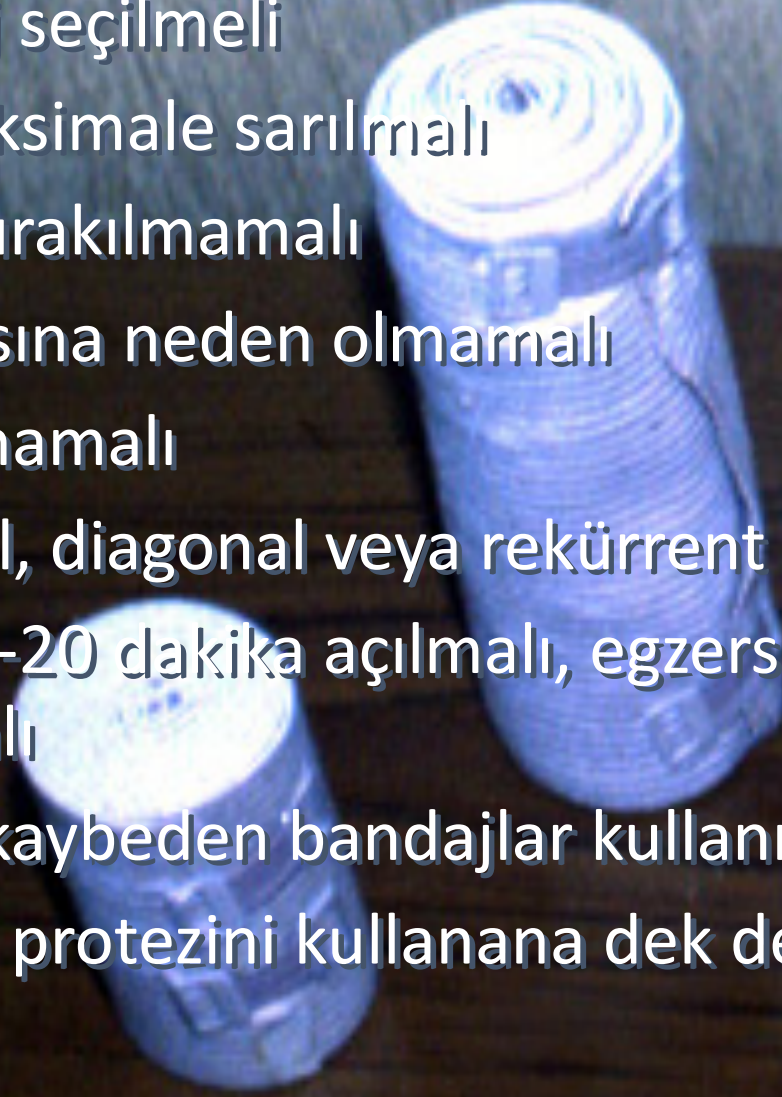
YARI ESNEK

- **Termoplastik soket**

SERT

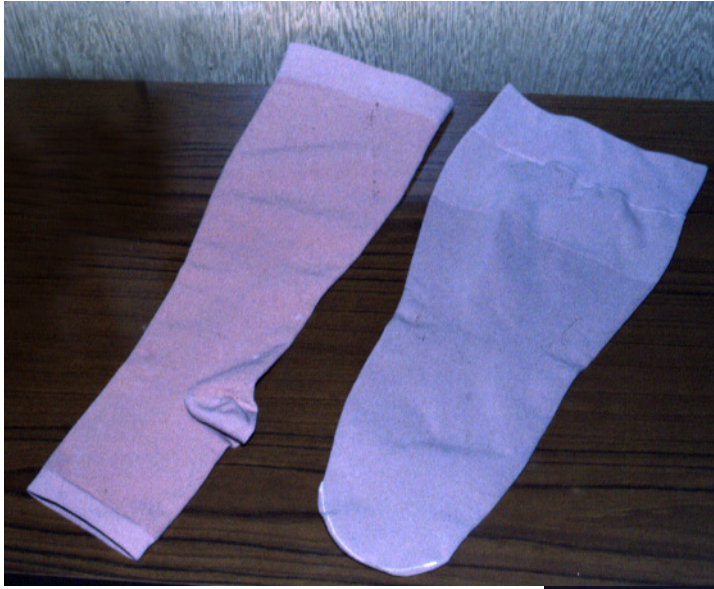
- **Alçı soket, Polyester laminasyonlu soket**

- Uygun bandaj seçilmeli
- Distalden proksimale sarılmalı
- Açıkta doku bırakılmamalı
- Doku katlantısına neden olmamalı
- Çok sıkı sarılmamalı
- Sarımlar spiral, diagonal veya rekürrent olmalı
- 6-8 saatte, 15-20 dakika açılmalı, egzersiz yapılmalı ve tekrar sarılmalı
- Elastikiyetini kaybeden bandajlar kullanılmamalı
- Ampute kalıcı protezini kullanana dek devam edilmeli

Kompresyon Tedavisi

Komplikasyonları

Enfeksiyon

Bül

Eritem

Ciltte sıyrık

Güdükteki Özel Durumlar

- Abrasion (A) – Blisterlar (su toplamaları, kabarcıklar) ve ciltteki sıyrıklar sürtünme (shearing) ye bağlı olur
- Boil (B) – Cilt ve cilt altı dokuda ağrılı, irin dolu bir şişlik.

Güdükteki Özel Durumlar

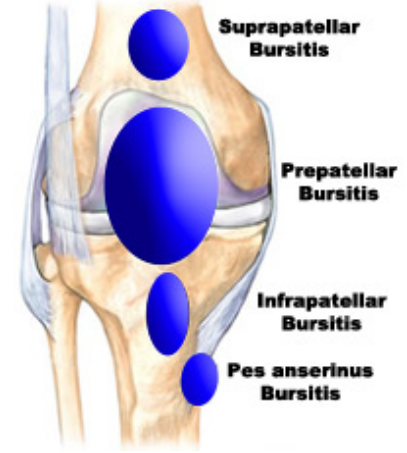
- Bone Spur (BS) - Genellikle bir kemiğin sonunda ve fibulada tibiadan daha sık görülen kemik büyümesi. Basınç uygulanırsa sivri uçlar keskin ve ağrılı olabilir.
- Mahmuz için soket içinde uygun bir rahatlatma sağlanmalıdır.

Güdükteki Özel Durumlar

- Bursa (BU) - Friksiyon alanlarında bulunan içi sıvı dolu keseler.

Bursitis - Bursanın iltihabı.

- Discoloration (D) – Renk değişikliği.
Sürtünmeden veya ödemden kaynaklanır.
Basınca her zaman bağlı olmayabilir.

Güdükteki Özel Durumlar

- Ödem (Ö) – İntersellüler mesafede sıvı birikmesidir. Soket ölçüsü alınmadan önce güdük hacminin dengelenmesi (azaltılması) gerekir.
- Retraksiyon/Muscle bunching (MB) – Kasın kesilen bölümden yukarı doğru çekilmesidir. The retraksiyon TT amputelerde çok sık görülmez.

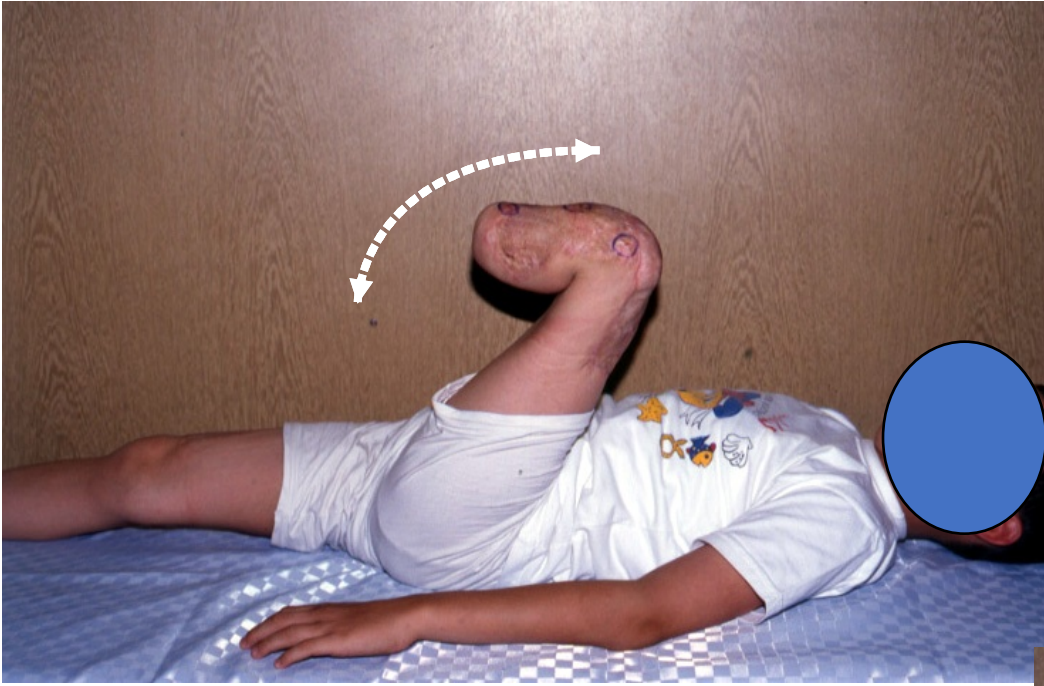

Güdükteki Özel Durumlar

- Scar (S) – Bu doku esnek değildir. Bu nedenle bu alanın çekme, germe ve baskıya maruz bırakılmasından kaçınılmalıdır. Altta ki kemiğe çoğu kez yapışmıştır. Erken yara bakımı sırasında masaj önemlidir.
- Trigger point (TP) – Dokunmak veya üzerine basmakla acı veren hassas noktalardır, baskıyı dağıtma özelliği bulunmayabilir.

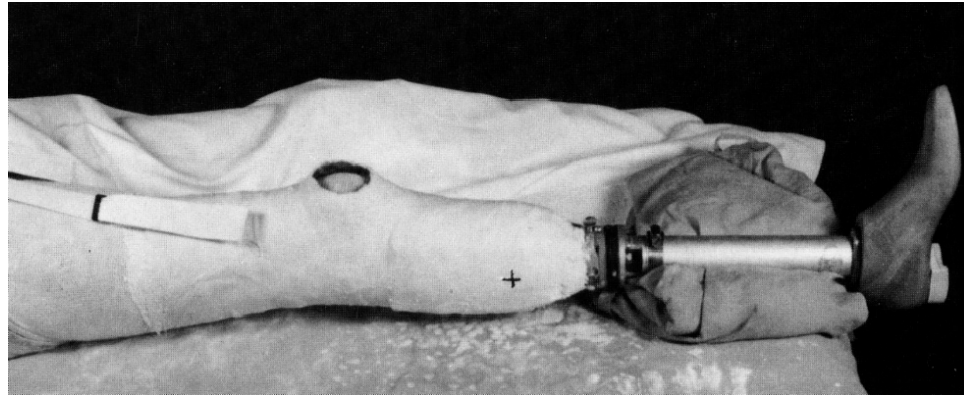
Neden Egzersiz ?

- Dolaşımı artırmak
- Normal eklem hareketlerini sürdürmek
- Kontraktürleri önlemek
- Agonist-antagonist kaslar arasında kuvvet dengesini sağlamak
- Atrofiyi önlemek
- Endurans ve motivasyonu artırmak

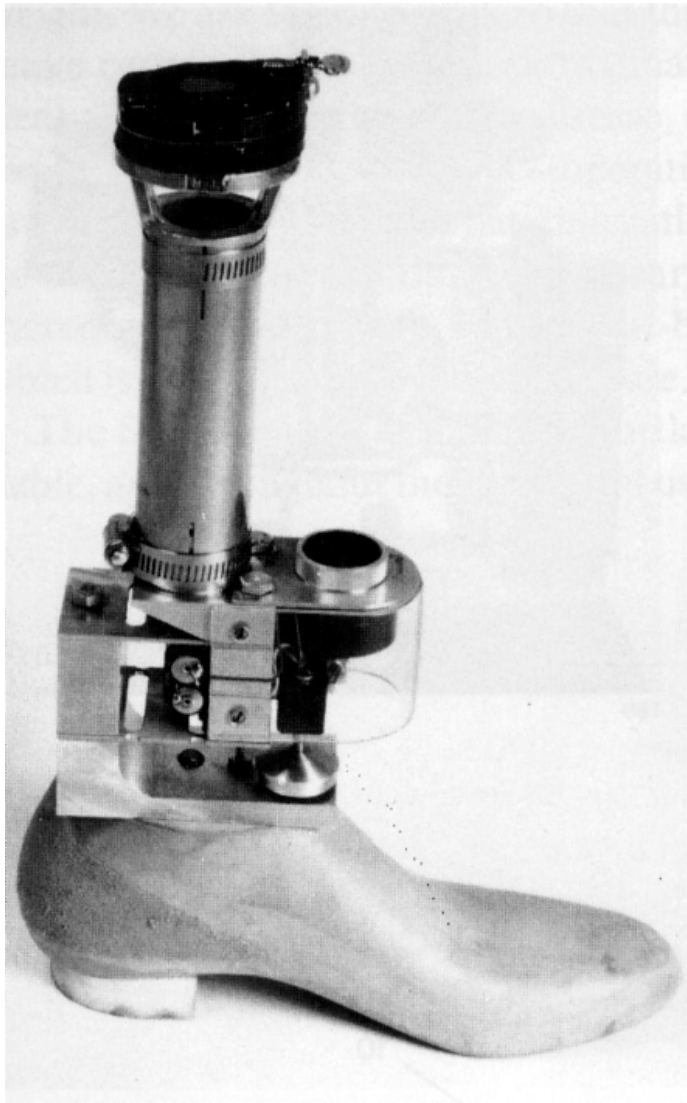

Mobilizasyonla birlikte güdüğü şekillendirme

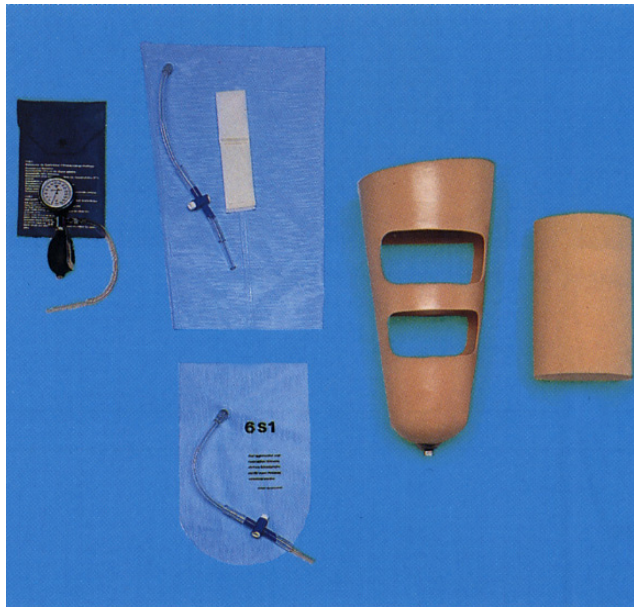
IPPF
(Immediate Postsurgical Prosthetic Fitting)

SCAP
(System for Control Ambulation Pressure)

Ppam
(Pneumatic Post Ambulation Mobility)

Saarbrücker

